

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра клінічної медицини

СИЛАБУС
нормативної освітньої компоненти
Догляд за хворими (практика)

підготовки	магістра
спеціальності	222«Медицина»
освітньо-професійної програми	«Медицина»

Силабус освітньої компоненти «Догляд за хворими» (практика)
підготовки магістра, галузі знань - 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 222
Медицина, за освітньою програмою Медицина

-

Розробник: Марчук І. П., старший викладач кафедри клінічної медицини

Силабус освітньої компоненти затверджено на засіданні кафедри клінічної
медицини

протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Завідувач кафедри

Галей М. М.

I. Опис освітньої компоненти

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика ОК
Денна форма навчання	Галузь знань - 22 «Охорона здоров'я», Спеціальність- 222«Медицина», освітня програма - «Медицина», магістр	Нормативна
		Рік навчання 2
Кількість годин 150/ 5 кредитів		Семестр 4-ий
		Лекції – 0 год.
		Практичні (семінарські) 0 год.
		Самостійна робота 140 год.
		Консультації 10 год.
ІНДЗ: немає		Форма контролю: залік
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

ПІБ

Марчук Іван Петрович

Науковий ступінь

Вчене звання

Посада:

Комунікація із студентами:

Старший викладач кафедри клінічної медицини

тел.: +380992328721

e-mail: marchuk.ivan@vnu.edu.ua

Консультації

графік консультацій розміщений на дошці

оголошень кафедри та в команді [Microsoft Teams](#)

Посилання на електронний курс

[Електронний курс на платформі Microsoft Teams](#)

Лаборант який забезпечує

проведення лабораторних робіт та

відпрацювань

Розклад занять:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітньої компоненти

1. Анотація курсу.

Відповідно до навчального плану, проходження практики з догляду за хворими передбачено у IV семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії людини, фізіології, біоорганічної та біологічної хімії, з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, практика з догляду за хворими формує засади подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін - внутрішньої медицини, хірургії, педіатрії, медичної психології, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачав інтеграцію з цими дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь застосовувати знання з догляду за хворими в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Проходження практики з догляду за хворими здійснюється шляхом практичного навчання, самостійної роботи студентів, консультацій. Оскільки під час практики студенти вперше ознайомляться з клінікою та безпосередньо спілкуються з хворими, робочий день студента складається з двох частин: 1) засвоєння теоретичного матеріалу щодо особливостей роботи стаціонару та основних маніпуляцій і їх відпрацювання під контролем викладача (у вигляді практичних занять - аудиторна частина практики); 2) самостійна робота студента у відділеннях стаціонару та закріплення отриманих знань і умінь (СРС). Практичні заняття тривають 2 академічні години, самостійна робота студента здійснюється у позаурочний час за графіком, розробленим кафедрою, на базі якої проходить виробнича практика.

При вивченні програми студенти вивчають основні принципи догляду за хворими дорослого віку в умовах клінічної бази кафедри клінічної медицини.

Виконання СРС контролюється за допомогою протоколів, які студент заповнює під час проходження практики в позааудиторні години. Засоби діагностики рівня підготовки студентів: контроль практичних навичок, тестові питання, вирішення ситуаційних задач, перевірка якості заповнених протоколів.

2. МЕТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ З ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ: полягає у досягненні основних кінцевих цілей, визначених у освітньо-професійних програмах підготовки спеціаліста за спеціальністю 222«Медицина» і є основою для побудови змісту виробничої практики. На підставі кінцевих цілей до кожного змістового модулю сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети проходження виробничої практики.

3. ЦІЛІ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ:

1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці.
2. Демонструвати володіння навичками організації режиму і догляду за хворими з різними захворюваннями терапевтичного, хірургічного, педіатричного профілю, виконувати необхідні медичні маніпуляції.

4. Результати навчання (компетентності)

Таблиця 2

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
Фахові компетентності (ФК)	ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

5. Структура освітньої компоненти

Таблиця 3

№ з/п	Теми занять	СРС	Консультації
1.	Основні принципи та організаційні заходи догляду за хворими.	10	3
2.	Оцінка загального стану хворого на підставі розпитування та проведення загального огляду.	10	
3.	Визначення та реєстрація основних показників життєдіяльності хворого (пульсу, артеріального тиску, дихання, температури тіла).	10	
4.	Застосування основних видів лікарських засобів та найпростіших методів фізіотерапії.	10	
5.	Загальний і спеціальний догляд за тяжкохворими та агонуючими.	10	
6.	Вимоги до особистої гігієни та одягу медперсоналу в хірургічному стаціонарі, вимоги до білизни та одягу хворих хірургічного профілю.	10	
7.	Антисептика. Поняття про хірургічну інфекцію.	10	3
8.	Хірургічні маніпуляції та операції.	10	
9.	Догляд за оперованими хворими.	10	
10.	Структура та функції педіатричного стаціонару.	10	

11.	Особливості гігієни дітей.	10	
12.	Основні поняття дитячої хірургії.	10	
13.	Основні поняття неонатології та догляду за новонародженими і недоношеними дітьми.	10	
14.	Проміжний контроль	10	4
	Всього	140	10

Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Тема	К-сть годин
1.	Засвоєння практичних навичок, наведених у структурі навчальної дисципліни.	14
2.	Заповнення основної звітної документації – Протоколів з виробничої практики та Підсумкового звіту.	14
3.	Індивідуальна робота: - тижневе спостереження за хворим та виконання засвоєних практичних навичок догляду за хворим.	14
4.	Засвоєння практичних навичок, наведених у плані практичної підготовки студентами з догляду за хворими хірургічного профілю.	14
5.	Робота у перев'язочній хірургічного відділення: підготовка медичного інструментарію до маніпуляцій та його подальшої стерилізації, прибирання перев'язочної після проведення маніпуляцій.	14
6.	Робота у передопераційній, операційній, післяопераційній з засвоєнням практичних навичок.	14
7.	Засвоєння практичних навичок, наведених у плані практичної підготовки студентами з догляду за хворими педіатричного профілю.	14
8.	Організація харчування дітей в умовах стаціонару. Годування важкохворих дітей.	14
9.	Догляд за дітьми в стаціонарі дитячої клініки. Догляд за важкохворими, інкурабельними та агонуючими пацієнтами дитячого віку.	14
10.	Підготовка до диференційного заліку.	14
	Разом	140

6. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітньої компоненти передбачає постійну роботу студентів на кожному занятті. Середовище під час проведення занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Студенти не повинні спізнюватися на заняття. Усі студенти відповідно до правил техніки безпеки мусять бути одягненими в білі халати. Перед початком заняття студенти повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-

бальна) шкала та 4-бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами.

За результатами вивчення ОК здобувачі освіти складають залік (максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 200 балів).

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному лабораторному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

Рівень володіння теоретичними знаннями та оволодіння практичними компетентностями визначається за 4-бальною шкалою відповідно до підсумкових критеріїв, які зазначені нижче.

Оцінка за заняття (тему) є середньою арифметичною оцінкою цих трьох видів активності здобувача за 4-бальною шкалою.

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачем у процесі навчання з кожної теми орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

– 5 ("відмінно") – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 ("добре") – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 ("задовільно") – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 ("незадовільно") – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Здобувач має отримати оцінку на кожному занятті. У разі пропуску заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання лабораторних занять, але не пізніше останнього тижня у відповідному семестрі. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 практичні заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим та дає можливість отримати задекларовані у Галузевому стандарті спеціальності 222 Медицина та у освітній програмі «Медицина» загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку.

Формою підсумкового контролю є залік. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність при вивченні ОК становить 200 балів. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (далі – СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою таким чином:

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Не- достатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача за умови, що здобувач виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 200 балів).

У випадку, якщо здобувач набрав менше, ніж 120 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 200. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

У разі наявності диплома молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра) можливе зарахування (перезарахування) певної кількості годин відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем дисципліни, можливе зарахування певної кількості годин (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Office 365 відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачу необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально); не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі

цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць та ін. необхідно вказувати посилання на першоджерело.

Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач повністю відпрацьовує тему лабораторного заняття в присутності лаборанта та чергового викладача, що включає всі види активності здобувача та всі види його оцінювання, передбачені цим силабусом. День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

У випадку невиконання та не відпрацювання лабораторних робіт студент не допускається до підсумкового контролю та його підсумковий бал за поточний семестр не визначається.

Терміни проведення заліку, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі не складання іспиту, студент може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за залік.

V. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
122–129	
1–121	Незараховано (необхідне перескладання)

Під час переведення та поновлення у Волинський національний університет імені Лесі Українки здобувачів освіти, які не навчалися за кредитно-модульною системою, отримані ними оцінки за 100-бальною шкалою переводяться у шкалу ECTS та 200-бальну шкалу відповідно до таблиці.

Шкала конвертування оцінки здобувачів освіти з ОК з 100-бальної у 200-бальну систему оцінювання

Оцінка в балах за 200-бальною шкалою	Оцінка в балах за 100-бальною шкалою	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
			оцінка	пояснення
170–200	90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	75–81	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	67–74	Задовільно	D	непогано
122–129	60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

При перерахуванні підсумкової оцінки з 100-системи оцінювання у 200 з ОК переведення здійснюється за мінімальним значенням.

8. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Бабій І.Л., Нікітіна Н.О., Калашнікова К.А. Загальний догляд за здоровими і хворими дітьми /навч посібник.-Одеса:ОНМедУ, 2010.-184с.
2. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.В.. Догляд за хворими. Практикум. – Київ, ВСВ «Медицина». 2010.
3. Майданник В.Г., Бурлай В.Г.. Ваша дитина (догляд та виховання). - Київ 2004.-298 с.
4. Практикум з пропедевтичної педіатрії з доглядом за дітьми. - Київ 2002. Знання України. Майданник В.Г., Дука К.Д., Бурлай В.Г.

Допоміжна література

1. Догляд і підтримка дітей з ВІЛ-інфекцією: навчальний посібник для персоналу дитячих установ, батьків, опікунів, соціальних працівників та інших осіб, що доглядають за дітьми з ВІЛ-інфекцією / [М. Л. Аряєв, Н. В. Котова, О. О. Старець та ін.]. – К.: Кобза, 2003. – 168 с.
2. Дзяк Г.В., Нетяженко В.З., Хомазюк Т.А. та ін. Основи обстеження хворого та схема історії хвороби (довідник). - Дн-ск, Арт-прес, 2002.